

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Bohuslavou Drahošovou v právní věci žalobce **L. K.**, zastoupeného JUDr. Hanou Skotnicovou, advokátkou se sídlem Ostrava-Moravská Ostrava, Na Hradbách 119, proti žalovanému **Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje**, odboru sociálních věcí, Ostrava, 28. října 117, k žalobě proti správnímu rozhodnutí žalovaného ze dne 15.2.2010, č.j. MSK 178386/2009, sp. zn. SOC/42725/2009/Dri 559.2 S10, o dávce pomoci v hmotné nouzi – příspěvek na živobytí,

t a k t o :

I. Žaloba **s e z a m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna právní zástupkyni žalobce **JUDr. Haně Skotnicové**, AK se sídlem Na Hradbách 3/119, Ostrava-Moravská Ostrava **s e p ř i z n á v á** ve výši **3.840,- Kč** a bude proplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě ve lhůtě do 60-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

IV. Česká republika **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce v podání ze dne 18.2.2010, které adresoval Krajskému soudu v Ostravě ve věci projednávané pod sp.zn. 38Cad 23/2009 označil účastníky řízení, uvedl, že podává opakovanou žádost o vydání předběžného opatření na

a) doplacení sociální dávky na bydlení a b) doplacení sociální dávky na živobytí. Vyjádřil se k rozhodnutí žalovaného ze dne 15.2.2010 č.j. MSK 178386/2009, sp. zn. SOC/42725/2009/Dri 559.2 S10. Mimo jiné uvedl, že nesouhlasí s jeho obsahem, protože je založeno, sepsáno a odůvodněno na základě výmyslů, lží, spekulací, zejména pokud jde o finanční situaci a cenu majetku žalobce bez uvedení konkrétních důkazů. Uvedl též, že nesouhlasí s tvrzením žalovaného, že žalobce žije v 3+1, protože žije v 1+1 a musí přispívat na bydlení. Nesouhlasil se stanovením ceny pozemku. Nesouhlasil s odejmutím jeho sociálních dávek na bydlení. Tvrdil, že tvrzení žalovaného, resp. Stavebního úřadu Velká Polom je spekulativní a žádal, aby stanovisko Stavebního úřadu Velká Polom nebylo bráno v potaz jako pravdivé a důkazné.

K podání připojil rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru sociálních věcí žalovaného ze dne 15.2.2010, č.j. MSK 178386/2009, sp. zn. SOC/42725/2009/Dri 559.2 S10,2 a v průběhu ústního jednání dne 6.4.2010 ve věci sp.zn. 38Cad 23/2009 uvedl, že toto podání považuje za žalobu. Rozsudkem ze dne 6.4.2010 soud žalobu zamítl a rozhodl o nákladech řízení. Pod bodem III. výroku rozsudku podání žalobce ze dne 18.2.2010, týkající se rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru sociálních věcí č.j. MSK 178386/2009 ze dne 15.2.2010, vyloučil k samostatnému řízení. Věc byla zapsána pod sp.zn. 38Ad 18/2010.

Usnesením ze dne 2.6.2010 č.j. 38Ad 18/2010-13 byl žalobce vyzván k opravě a doplnění podání ze dne 18.2.2010. V podání, které bylo doručeno soudu 16.6.2010 žalobce uvedl, že navrhuje zrušení shora označeného rozhodnutí. Svůj návrh odůvodnil mimo jiné tím, že žalovaný ví, že již přes jeden rok má příjem 0,- Kč a pravděpodobně již žádné uplatnění nenajde. Uvedl, že to, že má zahradu, české úřady vědí od okamžiku, co ji nabyt. Zahrada mu slouží k zajištění základních životních potřeb. Nemá žádný finanční příjem. Nesouhlasil s argumentací žalovaného. Přípisem ze dne 17.3.2011 požádal žalobce o ustanovení právního zástupce. Usnesením ze dne 29.3.2011 č.j. 38Ad 18/2010-42 soud ustanovil žalobci pro toto řízení JUDr. Hanu Skotnicovou, která upřesnila žalobní body žaloby písemným podáním ze dne 31.5.2011.

V doplnění žaloby žalobce odkazoval na text ust. § 2 odst. 1 písm. a/, § 3 odst. 4 a § 11 odst. 2 zák.č. 111/2006 Sb. Uvedl, že:

- jeho příjem je od května 2009 ve výši 0,-, je ve věku 58 let, od roku 1999 je v evidenci úřadu práce bez nároku na hmotné zabezpečení, má diagnostikovanou úplnou hluchotu vpravo s doporučením lékaře, že pro něj není vhodné zaměstnání v hluku a prachu, nemá zajištěny bytové potřeby a zvýšení příjmu vlastním přičiněním – konkrétně využitím zahrady (např. prodejem či pronájmem), nelze po žalobci spravedlivě požadovat;

- není pravdou tvrzení žalovaného, že dle notářského zápisu (kupní smlouvy) je žalobce na základě věcného břemene oprávněn obývat podkroví rodinného domu ve SJM sestry žalobce a jejího manžela. K nabytí práva odpovídajícímu věcnému břemeni je nutný vklad do katastru nemovitostí a aktuální výpis z příslušného listu vlastnictví žádné právo odpovídající věcnému břemeni pro žalobce jako oprávněného

neobsahuje, stejně tak neobsahuje v části C LV žádné jiné omezení vlastnického práva. Z žalovaným citované kupní smlouvy pouze vyplývá, že bylo touto smlouvou úplatně zřízeno právo užívání části nemovitosti žalobcem jako synem převodců, avšak za podmínky podílení se na úhradě za užívání nemovitosti. Žádné věcné právo k domu své sestry nemá a rovněž se nepodílí na úhradě na nákladech za bydlení, když je jeho příjem od května 2009, kdy mu byla zastavena a následně odejmuta dávka pomoci v hmotné nouzi, nulový. Sestra žalobce a její manžel tak žalobce v domě „pouze trpí“;

- nelze mu vyčítat, že se snažil ve svém věku, kdy je zcela odkázán na dobrodíní sestry a jejího manžela, zajistit si bydlení vybudováním si malého objektu na jeho zahradě. Rovněž mu nelze vyčítat, že chtěl na takovéto bydlení použít prostředky po dlouhou dobu odkládané z dávek pomoci v hmotné nouzi, když jiný příjem neměl. Stavba je ve fázi vykopaných základů a nepředpokládá za dané situace její dokončení. Část zahrady nabyt kupní smlouvou od sestry, čímž jeho sestra sledovala, aby žalobce nemusel v budoucnu bydlet v jejím domě a postavil si na pozemku objekt k bydlení;

- na pozemek není vedena elektřina, a proto nemohlo být stavební povolení vydáno na rodinný dům. Jeho záměrem nebylo postavit si rekreační dům;

- není pravdou, že by předmětnou zahradu před žalovaným zatajil a nelze mu přičítat k tíži a hodnotit jako podvodný úmysl, když uvedl, že je uživatelem nikoliv vlastníkem zahrady. Údaje v katastru nemovitostí jsou veřejně přístupné.

Žalobce zpochybňoval tvrzení žalovaného, který vzal za prokázané závěry Stavebního úřadu Obecního úřadu Velká Polom formulované ve sdělení z 25.5.2009. Namítal, že toto sdělení je nesprávné a v návaznosti na to je nesprávné tvrzení žalovaného, že tržní cena pozemku žalobce uvedená v citovaném sdělení je cenou zjištěnou a prokázanou, nikoliv cenou spekulativní. Poukázal na to, že stavební úřad pozemek žalobce posuzuje jako stavební pozemek, ale z aktuálního listu vlastnictví vyplývá, že tento má nadále charakter orné půdy. Tvrdil, že žalovaný pochybil a postupoval v rozporu se zákonem, když vzal za prokázanou cenu sdělenou stavebním úřadem, které je cenou spekulativní. Na svém pozemku pěstuje brambory, cibuli, zeleninu, ovoce, avšak to, co se na zahradě urodí, zcela nepokrývá jeho potřebu. Je závislý na pomoci své sestry, která mu poskytuje nejen bydlení (zcela zdarma), ale též nezbytnou stravu. Odkázal na ust. § 14 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi, dle kterého prodej nebo jiné využití majetku příslušný orgán pomoci v hmotné nouzi nevyžaduje v případech, kdy je zřejmé, že jeho prodej nebo jiné využití by nebyly úměrné zisku z něj plynoucímu nebo pokud to nelze po osobě spravedlivě žádat. S tím, že za situace, kdy hodnota majetku žalobce nebyla v řízení zjištěna, nelze učinit závěr, zda-li by byl prodej či jiné využití majetku žalobce úměrný zisku s využitím majetku.

Tvrdil, že na něm nelze spravedlivě požadovat prodej či jiné využití svého majetku – pozemku – když nemá zajištěny bytové potřeby a plodiny, které na zahradě vypěstuje, jsou jeho jedinou „vlastní obživou“. Navrhoval zrušení napadeného rozhodnutí.

Žalovaný v písemném vyjádření k podané žalobě ze dne 16.8.2010 shrnul všechny rozhodné skutečnosti od podání žádosti žalobce o přiznání dávky v hmotné nouzi, až po zamítavé rozhodnutí, které ve věci žalovaný učinil. Vyjádřil se k jednotlivým námitkám žalobce. Citoval zákonná ustanovení, dle kterých postupoval při rozhodování o žádosti žalobce o přiznání dávky v hmotné nouzi. Pod bodem 3 vyjádření uvedl, že na základě § 49 odst. 2 zák.č. 111/2006 Sb., ve znění účinném v době rozhodování, je příjemce dávky povinen písemně oznámit orgánu pomoci v hmotné nouzi změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na dávku, její výši nebo výplatu, a to do 8 dnů ode dne kdy se o těchto skutečnostech dozvěděl. O této povinnosti byl žalobce prvoinstančním správním orgánem prokazatelně poučen. Žalovaný nesouhlasil s tvrzením žalobce, že nebyl dostatečně informován o této povinnosti, neboť má špatný sluch, když žalobce byl informován písemně, což stvrdil na žádosti podpisem. Stejný postup je uplatňován vůči všem žadatelům o dávku pomoci v hmotné nouzi. Žalobce při podání žádosti o dávku pomoci v hmotné nouzi dne 19.2.2007 mimo jiné uvedl, že využívá nemovitý majetek osob blízkých, a to konkrétně zahradu o velikosti 830 m². Dne 5.5.2009 prvoinstanční správní orgán v rámci sociálního šetření zjistil, že žalobce by měl být vlastníkem velmi lukrativního pozemku a že na tento pozemek již bylo vydáno stavební povolení. Stavebním úřadem Obecního úřadu ve Velké Polomi bylo následně potvrzeno, že žalobce je vlastníkem pozemku, který je dle územního plánu obce určen k zástavbě rodinnými domy, kdy se tudíž jedná o stavební pozemek, jehož tržní cena se s ohledem na danou lokalitu pohybuje od 800 – 1100,- Kč za metr čtvereční. Rovněž bylo sděleno, že 23.4.2007 byl žalobci udělen souhlas s provedením stavby (rekreačního domku vč. žumpy a domovních přípojek), kdy stavba se ke dni podání vyjádření nacházela v etapě výkopu základu rekreační chaty a po realizaci vodovodní přípojky. Předběžné výdaje na stavbu byly vyčísleny na 450.000,- Kč. Ze spisové dokumentace vedené správním orgánem 1. instance ve věci poskytování dávek pomoci v hmotné nouzi žalobci skutečnost oznámení vlastnictví zahrady nevyplývá, naopak lze konstatovat, že žalobce uvedl v rámci žádosti správnímu orgánu nepravdivý údaj, když uvedl, že využívá nemovitý majetek osob blízkých. Prvoinstanční správní orgán z důvodu takto vyplněné žádosti neměl důvod zjišťovat, zda si žalobce může využitím tohoto majetku zajistit dostatečné prostředky k obživě. Vlastnictví stavebního pozemku vč. realizace výstavby rekreačního objektu tak bylo zjištěno z důvodu posouzení majetkových poměrů až v případě žádosti o dávku pomoci v hmotné nouzi – mimořádné okamžité pomoci.

K námitce, že správní orgány extrémně nadsazují cenu jeho zahrady, žalovaný uvedl, že cena, kterou správní orgán vyčíslil, není spekulativní, když byla sdělena Stavebním úřadem Obecního úřadu Velká Polom. Správní orgán zjišťuje tržní cenu majetku. Nevychází tedy pochopitelně z pořizovací ceny majetku, která v r. 1999 činila 1.780,- Kč + 6.500,- Kč. Pokud žalobce uvedl, že dle kupní a darovací smlouvy z 15.12.1999 má zahrada cenu 1780,- + 6500,- Kč, tuto námitku nelze zohlednit, protože správní orgán posuzuje existenci majetku a jeho hodnotu v době relevantní k posouzení. Žalovaný konstatoval, jaké doklady – tiskopisy se ve správním spise nacházejí a co z těchto dokladů zjistil. Zdůraznil, že z písemného vyjádření stavebního úřadu Obecního úřadu ve Velké Polomi ze dne 25.5.2009 vyplývá, že jde o pozemek dle územního plánu obce v obytné zóně určený k zástavbě rodinnými domy, kdy v současné době jsou tržní ceny těchto pozemků

v dané lokalitě přibližně od 800 do 1100,- Kč za m². Navíc dle stavebního úřadu od r. 2007 eviduje ohlášení stavby rekreačního domku vč. žumpy a domovních přípojek na uvedeném pozemku, kdy souhlas s provedením stavby byl jmenovanému udělen 23.4.2007. Z doložených listů vlastnictví č. 896 obec Dolní Lhota u Ostravy k danému pozemku je zřejmé, že tento je vlastněn jmenovaným od prosince 1999, kdy část pozemku byla jmenovanému darována a část zakoupena, a to z vlastních úspor. Dle předložené dokumentace byly vyčísleny předběžné výdaje na stavbu částkou 450.000,- Kč. Žalovaný dospěl při přezkoumání napadeného rozhodnutí k závěru, že postup Magistrátu města Ostravy, odboru sociálních věcí a zdravotnictví ve věci odejmutí příspěvku na živobytí nebyl v rozporu s příslušnými ustanoveními zákona č. 111/2006 Sb. o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, ani s dalšími právními předpisy, když rozhodl o odejmutí příspěvku vzhledem ke skutečnosti, že bylo zjištěno, že p. Klásek vlastní od prosince r. 1999 pozemek o výměře 830 m², který je považován za stavební, a to s vydaným povolením ke stavbě rekreačního domu od dubna 2007 a dále je zřejmé, že uvedený pozemek má takovou hodnotu, kdy jeho využitím lze získat dostatečné finanční prostředky k zabezpečení základních životních potřeb – živobytí osoby. Účelem sociálních dávek je zabezpečení základních životních potřeb a nikoliv modernizace bydlení nebo zhodnocení majetku apod. Pokud žalobce sděluje, že neproinvestoval milióny, ale část ze sociálních dávek, není tak splněn účel poskytování sociálních dávek a ty byly využity jmenovaným k jinému účelu než ke kterému jsou určeny, tj. v rozporu s předpokládanou právní úpravou.

Žalovaný se ohradil proti tvrzení žalobce, že jej žalovaný okradl v minulosti o 3.900,-Kč, které si vydělal manuální prací. Uvedl k tomu, že tato částka se posuzuje pro účely zjištění nároku na dávku a její výši jako příjem, a proto byla dávka – příspěvek na živobytí v souladu s právními předpisy přepočítána tak, že došlo v aktuálním měsíci k jejímu snížení. K další námitce, kdy žalobce žádal vyplacení částky 6.000,- Kč žalovaný uvedl, že tato otázka nesouvisí s projednávanou věcí, resp. napadeným rozhodnutím a navíc tato otázka byla předmětem soudního řízení (38Cad 23/2009) stejně jako problematika dávky – doplatek na živobytí (38Cad 29/2009).

K ostatním námitkám žalovaný uvedl, že ke kroku odejmutí dávek došlo ze strany správního orgánu až po zjištění vlastnictví nemovitého majetku, které v rámci předešlých žádostí o dávky pomoci v hmotné nouzi nebylo ze strany žalobce uvedeno. Z důvodu, že žalobce je vlastníkem nemovitého majetku takové hodnoty, že je schopen zabezpečit si své potřeby sám, a to prodejem nebo jiným využitím tohoto majetku, tudíž na předmětné dávky není v souladu se zákonem nárok. Na skutečnost, že žalobce se snaží řešit své vlastní bydlení výstavbou domku, nemůže brát správní orgán ohled, neboť žalobce má své bydlení vyřešené, když na základě věcného břemene je oprávněn obývat bytovou jednotku v domě své sestry, kdy v současné době obývá přízemní část domu o velikosti 3+1, jak vyplývá ze sociálních šetření a doložených písemností.

Příslušné úřady zabývající se nároky na dávky, které jsou vypláceny z důvodu příjmové nedostatečnosti, poskytovaly žalobci několik let svou pomoc (od května

1999 v rámci dávky sociální péče a od března 2007 prostřednictvím dávky pomoci v hmotné nouzi).

Žalovaný dále obecně k námitkám žalobce uvedl, že prostřednictvím dávek pomoci v hmotné nouzi dochází k poskytování pomoci k zajištění základních životních podmínek fyzickým osobám, které se nacházejí v hmotné nouzi a tyto tudíž nemají sloužit k výstavbě rekreačních domů. Poskytování dávek pomoci v hmotné nouzi je posledním záchranným dávkovým sociálním systémem k zabezpečení základních životních potřeb v situaci, kdy osoba není schopna si tyto potřeby zajistit sama, např. vlastní prací, řádným uplatněním nároku a pohledávek či prodejem nebo jiným využitím majetku. Prvoinstančním správním orgánem bylo prokázáno, že celkové sociální a majetkové poměry žalobce jsou dostačující, když tento je vlastníkem nemovitého majetku, na kterém realizuje stavbu. Navíc tyto skutečnosti v souvislosti s vyplácením dávek pomoci v hmotné nouzi neohlásil příslušnému správnímu orgánu, přestože byl o této své povinnosti poučen. Je zřejmé, že žalobce může získat nemalé finanční prostředky prodejem nebo jiným využitím svého majetku a uspokojit tak své životní potřeby. Žalovaný v rámci odvolacího řízení přezkoumal rozhodnutí Magistrátu města Ostravy, odboru sociál. věcí a zdravotnictví a potvrdil jej, neboť neshledal, že by napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právními předpisy nebo bylo nesprávné. Navrhoval zamítnutí žaloby.

Pod bodem IV. vyjádření žalovaný uvedl, že prvoinstančním orgánem bylo prokázáno, že celkové sociální a majetkové poměry žalobce jsou dostačující, když tento je vlastníkem nemovitého majetku, na kterém realizuje stavbu. Navíc tyto skutečnosti v souvislosti s vyplácením dávek pomoci v hmotné nouzi neohlásil příslušnému správnímu orgánu, přestože byl o této své povinnosti poučen. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb. s.ř.s. s odůvodněním, že řízení před orgány obou stupňů proběhla v souladu se zákonnými procesními ustanoveními a jsou v souladu s hmotným i procesním právem.

Podáním ze dne 29.8.2010 se žalobce vyjádřil k vyjádření žalovaného ze dne 16.8.2010. Navrhoval, aby soud jeho žalobě vyhověl.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného včetně správního řízení, které jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů k datu vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, dále jen s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

1) Dne 19.2.2007 žalobce uplatnil u Magistrátu města Ostravy žádost o příspěvek na živobytí. V tiskopisu „Prohlášení o celkových sociálních a majetkových poměrech“ z téhož dne žadatel o dávku uvedl, že pokud se jedná o nemovitý majetek, využívá majetek osob blízkých. V tiskopise pod písm. C) jsou označeny tři varianty. Za první mám, za druhé mám vlastní majetek a za třetí využívám majetek osob blízkých. V tiskopise je uvedeno, že žadatel má zaškrtnout jednu z uvedených variant. Žadatel označil variantu - využívám majetek osob blízkých. Pod písm. D/ seznam nemovitého majetku (k vyplnění pouze pokud žadatel zaškrtl druhou nebo třetí variantu) žadatel měl zaškrtnuto - všechny druhy majetku, které vlastní nebo který vlastní osoby blízké,

avšak žadatel takovýto majetek využívá a zároveň měl uvést hodnotu nebo výměru. Žalobce zaškrtl zahradu o výměře 830 m. Pod písm. E/ movitý majetek z tří variant zaškrtl variantu - nemám. Pokud se jedná o finanční prostředky, zaškrtl - hotovost přesahující 1000,- Kč, přičemž hodnotu a vklady na účtech neuvedl. Zároveň uvedl, že stavební spoření nemá a nemá ani kapitálové životní pojištění. Tiskopis podepsal. K žádosti je připojen další tiskopis „Informace o užívaném bytu“. Žalobce tento tiskopis vyplnil a podepsal. Pod písmenem C. Byt - je uvedena adresa a u položky popis je uvedeno - v rod.domku, uvedeno jako věcné břemeno, podlahová plocha 45m2 . K žádosti je dále připojena informace o budově č.p. 196, Dolní Lhota, rodinný dům, vlastníci L. J. a D.

2) Dne 1.3.2007 Magistrát města Ostravy, odbor soc. věcí a zdravotnictví pod č.j. 29325/2007/OOA na základě žádosti a skutečností rozhodných pro přiznání dávky přiznal žalobci příspěvek na živobytí dle žádosti ze dne 19.2.2007 ve výši 3.126,- Kč od února 2007.

3) Dne 14.1.2008 pod č.j. 2671/2008/OOA správní orgán, tj. Magistrát města Ostravy, odbor soc. věcí a zdravotnictví oznámil žalobci, že zvyšuje dávku příspěvek na živobytí z 3.126,- Kč na 3.426,- Kč měsíčně od 1.1.2008.

Žalobce vyplnil a podepsal dne 14.1.2008 tiskopis o užívaném bytě, ve kterém uvedl, že užívá byt o podlahové ploše 56 m2 v rodinném domku, ve kterém jsou dvě bytové jednotky, věcné břemeno – přízemí rodinného domku. Na tiskopise je rukou dopsáno věcné břemeno byt 45 m2, sklep také 45 m2. Výše měsíčních úhrad za služby spojené bezprostředně s užíváním bytu 1.024,- Kč.

4) Údaje o užívání bytu žalobcem sdělila sestra žalobce paní L. (záznam o sociálním šetření ze dne 1.3.2007, když žalobce během návštěvy pracovnice správního orgánu odmítl komunikovat a do bytu soc. pracovníci nevpustil). Žalobce je evidován v evidenci úřadu práce.

5) Dne 25.11.1980 na Státním notářství v Opavě pod N1164/80 byl sepsán notářský zápis, dle kterého manželé V. a M. K., oba bytem X a J. a D. L. (zeť a dcera) uzavřeli kupní smlouvu, dle které manželé V. a M. K. prodali svůj rod. domek s pozemky, hospodářskou budovou, včelínem, studnou, venkovními úpravami, oplocením a trvalými porosty do bezpodílového spoluvlastnictví manželům J. a D. L. za vzájemně dohodnutou kupní cenu. S tím, že většinu kupní ceny kupující již dříve doma hotově zaplatili prodávajícím, kteří příjem této částky potvrdili a s tím, že za zbytek kupní ceny se vyhrazuje užívání bytu pro oba prodávající a jejich syna L. K. s tím, že pro prodávající je užívání bytu bezplatné, doživotní a nedílné, s tím, že sami si budou platit elektřinu, vodu, otop, malování bytu a drobnou údržbu. S nimi může bydlet syn L. K. a práva rodičů s nimi místo nich vykonávat. Zůstane-li svobodný i po smrti obou rodičů, bude mu náležeti bezplatné užívání podkroví kuchyně a koupelny. Spoluužívat může ostatní tak jako rodiče. Také bude vše platit jako rodiče.

6) Dne 1.3.2007 Magistrát města Ostravy, odbor soc. věcí a zdravotnictví pod č.j. 29325/2007/OOA na základě žádosti a skutečností rozhodných pro přiznání dávky přiznal žalobci příspěvek na živobytí dle žádosti ze dne 19.2.2007 ve výši 3.126,- Kč od února 2007 a dne 14.1.2008 pod č.j. 2671/2008/OOA správní orgán, tj. Magistrát města Ostravy, odbor soc. věcí a zdravotnictví oznámil žalobci, že zvyšuje dávku příspěvek na živobytí z 3.126,- Kč na 3.426,- Kč měsíčně od 1.1.2008. Oznámením ze dne 17.9.2009 č.j. 61540/2009/OOA zahájil Magistrát města Ostravy, odbor soc. věcí a zdravotnictví z moci úřední správní řízení ve věci odejmutí příspěvku na živobytí ode dne 1.5.2009 žalobci. Rozhodnutím ze dne 1.10.2009 č.j. 64321/2009/OOA Magistrát města Ostravy, odbor soc. věcí a zdravotnictví rozhodl odejmout žalobci od 1.5.2009 dávku příspěvek na živobytí na s odůvodněním, že na základě doloženého výpisu z katastru nemovitostí a sdělení Stavebního úřadu Obecního úřadu ve Velké Polomi bylo zjištěno, že je vlastníkem pozemku parcelní číslo 538/30 v katastrálním území obce Dolní Lhota o celkové výměře 830 m². Na tomto stavebním pozemku v r. 2007 ohlásil stavbu rekreačního domku vč. příslušenství. Souhlas s provedením stavby byl udělen 23.4.2007. Dle sdělení stavebního úřadu se stavba nachází v etapě po výkopu základu a po realizaci vodovodní přípojky. Předběžné výdaje na stavbu činí 450.000,- Kč. Žádnou z uvedených skutečností L. K. neoznámil. Vzhledem k tomu lze konstatovat, že celkové sociální a majetkové poměry jsou takové, že i po úhradě nákladů na bydlení mohou zaručit dostatečné zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb.

7) V odvolání ze dne 5.10.2009 proti rozhodnutí Magistrátu města Ostravy č.j. 64321/2009/OOA z 1.10.2009 žalobce mimo jiné uvedl, že nevidí důvod, proč by si nemohl ze sociálních dávek začít stavět dům. Neproinvestoval miliony, ale jen část ze sociálních dávek. Vlastní zahradu, jejíž menší část si koupil z úspor a větší část dostal darem. Zahrada má pro něj hodnotu především v tom, že jej živí a skýtá mu soukromí a místo k odpočinku.

8) Rozhodnutím ze dne 15.2.2010 č.j. MSK 178386/2009, sp. zn. SOC/42725/2009/Dri žalovaný zamítl odvolání žalobce, které směřoval proti rozhodnutí Magistrátu města Ostravy, odboru sociál. věcí a zdravotnictví ze dne 1.10.2009 č.j. 64321/2009/OOA, kterým bylo rozhodnuto odejmout dávku pomoci v hmotné nouzi – příspěvek na živobytí s účinností ode dne 1.5.2009 a napadené rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění uvedl, že prostudoval napadené rozhodnutí a předloženou spisovou dokumentaci obsahující správní řízení, které předcházelo rozhodování ve věci. Zjistil, že dne 26.5.2009 prvoinstanční správní orgán v souladu s ust. § 69 zákona o pomoci v hmotné nouzi a ustanovení § 46 správního řádu zahájil správní řízení z moci úřední ve věci zastavení výplaty s účinností ode dne 1.5.2009 dle ust. § 45 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Dne 8.6.2009 bylo vydáno rozhodnutí č.j. 37778/2009/OOA o zastavení výplaty příspěvku na živobytí ode dne 1.5.2009, proti němuž se pan K. v zákonem stanovené lhůtě odvolal. Toto rozhodnutí bylo odvolacím orgánem potvrzeno a podané odvolání zamítnuto.

9) Ministerstvo práce a sociálních věcí, odbor rodiny a dávkových systémů vyzoomělo žalobce přípisem ze dne 13.1.2010 ve věci jeho podnětu na přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení (č.j. MSK 134390/2009 z 2.9.2009), kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Ostravy, odboru soc. věcí a

zdravotnictví (č.j. 48287/2009/OOA ze dne 16.7.2009), kterým byla odejmuta od 1.4.2009 dávka pomoci v hmotné nouzi, že správní řízení ve věci proběhlo v souladu s ustanoveními správního řádu a příslušné orgány v právním hodnocení věci nepochybily. Přezkumné řízení proto nebylo zahájeno. Zároveň bylo přezkoumáno řízení a rozhodnutí i z hlediska, zda není dán důvod pro obnovu řízení, rovněž s negativním výsledkem, neboť nejsou dány důvody pro obnovu řízení.

Z provedeného dokazování tedy krajský soud zjistil, že žalobce dne 19.2.2007 podal u Magistrátu města Ostrava žádost o příspěvek na živobytí. V tiskopisu „Prohlášení o celkových sociálních a majetkových poměrech“, Informaci o užívaném bytu a informaci o budově, z téhož dne žadatel o dávku uvedl, že pokud se jedná o nemovitý majetek, využívá majetek osob blízkých. Dále soud zjistil, že žalobce bydlí v bytě v přízemí v rodinném domku, jehož spoluvlastníky jsou jeho sestra a její manžel, přičemž právo v bytě bydlet se opírá o kupní smlouvu sepsanou na Státním Notářství Opava pod N 1164/80, NZ 1132//80 z 24.11.1980 mezi V. a M. K. a J. a D. L. Je povinen podílet se na úhradě nákladů spojených s užíváním bytu, tj. elektřina, voda, otop apod. Je vlastníkem pozemku par.č. 538/30 v katastrálním území Dolní Lhota o celkové výměře 830m², který je dle územního plánu obce v zóně obytné, určený mimo jiné k zástavbě rodinnými domy. Od roku 2007 Obecní úřad Velká Polom, stavební úřad eviduje ohlášení stavby rekreačního domku, včetně žumpy a domovních přípojek, přičemž souhlas s provedením stavby byl udělen dnem 23.4.2007. Ke dni 25.5.2009 se stavba nacházela v etapě po výkonu základů rekreační chaty a po realizaci vodovodní přípojky. Předběžné výdaje na stavbu činí 450.000,- Kč. V obci Dolní Lhota není zpracována cenová mapa. Tržní cena za 1 m² stavebního pozemku v dané lokalitě se pohybuje od 800,- do 1100,- Kč. Změna územního plánu v obci Dolní Lhota, která změnila druh pozemku z orné půdy na stavební pozemek, byla schválena zastupitelstvem obce Dolní Lhota dne 15.10.1996. Žádnou z uvedených skutečností však žalobce při podání žádosti neuvedl.

Dále soud vzal za prokázáno, že žalobce byl na základě oznámení Magistrátu města Ostravy, odboru soc. věcí a zdravotnictví č.j. 29325/2007/OOA ze dne 1.3.2007 poučen o tom, že je povinen písemně nahlásit změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na dávku pomoci v hmotné nouzi, její výši nebo výplatu. Jmenovaný při posuzování vzniku nároku na dávku a její výplatu v únoru 2007 skutečnost vlastnictví k pozemku neuvedl a ani později (v průběhu poskytování dávek) tak neučinil. Bydlení má zajištěno užíváním části rodinného domu na základě kupní smlouvy sepsané na Státním notářství Ostrava pod N 1164/80, NZ 1132/80 ze dne 24.11.1980 (viz výše). Pozemek, na kterém zahájil stavbu rekreačního domku, tak lze využít (vzhledem k výši ceny majetku) ke zvýšení si příjmu vlastním přičiněním, když toto lze po příjemci dávky spravedlivě žádat.

Žalobce dle výpisu z katastru nemovitostí ze dne 6.6.2001 k témuž datu nabytí dle darovací smlouvy ze dne 15.12.1999 pozemek o výměře 486 m² a dle kupní smlouvy z téhož dne pozemek o výměře 344 m².

Uvedená skutková zjištění soud opírá o rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, oboru sociálních věcí ze dne 2.9.2009, č.j. MSK 134385/2009, sp.zn. SOC/32938/2009/Tyl 559.2 S10, rozhodnutí Magistrátu města Ostravy, odboru státní sociální podpory a zdravotnictví ze dne 16.7.2009 č.j. 48314/2009/OOA, vyjádření žalovaného ze dne 16.12.2009 a spisovou dokumentaci správních orgánů I. a II. stupně v této věci.

Podle § 2 odst. 2 písm. a) z.č. 111/2006 Sb. osoba se nachází v hmotné nouzi, není-li dále stanoveno jinak, jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob po odečtení přiměřených nákladů na bydlení (§ 9 odst. 2) nedosahuje částky živobytí (§ 24), přičemž si nemůže tento příjem zvýšit vzhledem ke svému věku, zdravotnímu stavu nebo z jiných vážných důvodů vlastním přičiněním a zabezpečení jejich základních životních podmínek je tak vážně ohroženo, nebo

Podle § 6 odst.2 z.č. 111/2006 Sb. příjmem osoby nebo společně posuzovaných osob se pro účely příspěvku na živobytí rozumí příjem podle odst. 1 snížený o přiměřené náklady na bydlení; za přiměřené náklady na bydlení se pro účely tohoto zákona považují odůvodněné náklady na bydlení (§ 34), nejvýše však do výše 30 %, a v hlavním městě Praze do výše 35 % příjmu osoby nebo společně posuzovaných osob.

Podle § 11 odst.1 z.č. 111/2006 Sb. při posuzování nároku na příspěvek na živobytí se zjišťuje, s výjimkami uvedenými v odstavcích 3 až 7, zda mají osoba a společně s ní posuzované osoby možnost zvýšit si příjem vlastním přičiněním.

Podle odst.2 téhož ustanovení zvýšením příjmu vlastním přičiněním se rozumí zvýšení příjmu

- a) vlastní prací,
- b) řádným uplatněním nároků a pohledávek,
- c) prodejem nebo jiným využitím majetku.

Správní orgán správně zkoumal, zda žalobce má možnost zvýšit si příjem vlastním přičiněním, když žalobce není osobou, která je

- a) starší 68 let,
- b) poživitelem starobního důchodu,
- c) invalidní ve třetím stupni,
- d) osobou pobírající peněžité dávky nemocenského pojištění z důvodu těhotenství a mateřství nebo rodičem celodenně, osobně a řádně pečujícím alespoň o 1 dítě a z důvodu této péče pobírajícím rodičovský příspěvek, a to po dobu trvání nároku na rodičovský příspěvek a po této době takto pečujícím o dítě, které z vážných důvodů nemůže být umístěno v jeslích nebo v mateřské škole nebo obdobném zařízení,
- e) osobou osobně pečující o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), nebo ve stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost),
- f) nezaopatřeným dítětem,
- g) uznána dočasně práce neschopnou.

Žalobce nemovitosti, jejichž je vlastníkem, nevyužívá k přiměřenému trvalému bydlení.

Dle ustanovení § 15 odst. 2 citovaného zákona se celkovými majetkovými poměry rozumí hodnota movitého a nemovitého majetku vycházející z jeho zjištěné ceny, kterého lze využít ihned, popřípadě po určité době, pro zvýšení příjmu, a to jak krátkodobě k překlenutí přechodného stavu hmotné nouze, tak dlouhodobě, pokud nelze využít jiné možnosti. Z movitého a nemovitého majetku, uvedeného ve větě první, je vyloučen majetek, jehož prodej nebo jeho jiné využití nelze po osobě vyžadovat. Pokud jde podle poměrů osoby o běžný nemovitý nebo movitý majetek, jehož hodnota je zjevně nízká nebo naopak tak vysoká, že nelze mít pochyby o tom, že majetkové poměry nebrání přiznání dávky nebo naopak jsou na překážku přiznání dávky, nemusí být jeho cena podle zvláštního právního předpisu zjišťována.

Dle ustanovení § 14 zákona č. 111/2006 Sb. o pomoci v hmotné nouzi se zvýšením příjmu prodejem nebo jiným využitím majetku rozumí prodej nebo jiné využití majetku, který nepatří mezi věci, jejichž prodej nebo jejich jiné využití se podle tohoto zákona nevyžaduje, nebo které podle zvláštních právních předpisů nepodléhají výkonu rozhodnutí. Podle odst. 2 tohoto ustanovení prodej nebo jiné využití majetku příslušný orgán pomoci v hmotné nouzi nevyžaduje v případech, kdy je zřejmé, že jeho prodej nebo jeho jiné využití by nebyly úměrné zisku z něj plynoucímu nebo pokud to nelze po osobě spravedlivě žádat.

Podle ustanovení § 44 odst.1 změní-li se skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku nebo její výplatu tak, že nárok na dávku nebo na její výplatu zanikne, dávka se odejme nebo její výplata zastaví od prvního dne následujícího po období, za které již byla poslední výplata dávky provedena.

Podle téhož ustanovení odst.7 písm. b) došlo-li k novému posouzení nároku na dávku nebo její výši, dávka se odejme, její výplata se zastaví nebo se její výše sníží, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byla dávka vyplacena.

Z výše uvedeného je zřejmé, že žalovaný nepochybil, když vycházel ze všech skutečností výše uvedených, a v souladu s dotčenými ustanoveními zákona o pomoci v hmotné nouzi rozhodl tak, že zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Ostravy, odboru sociálních věcí a zdravotnictví ze dne 1.10.2009 č.j. 64321/2009/OOA, kterým bylo rozhodnuto o odnětí dávky pomoci v hmotné nouzi-příspěvku na živobytí s účinností ode dne 1.5.2009 a napadené rozhodnutí potvrdil, neboť ve správním řízení bylo zjištěno, že žalobce nesplňuje kritéria stanovená zákonem pro závěr, že je osobou v hmotné nouzi, když bylo zjištěno, že je vlastníkem nemovitosti, jejímž prodejem či jiným využitím si může zajistit prostředky pro své živobytí.

Zákon č. 111/2006 Sb. o pomoci v hmotné nouzi upravuje poskytování pomoci k zajištění základních životních podmínek fyzickým osobám, které se nacházejí v hmotné nouzi, prostřednictvím dávek pomoci v hmotné nouzi. Zákon o pomoci

v hmotné nouzi propojuje poskytování pomoci osobám s hodnocením jejich aktivity při zvyšování příjmu vlastním přičiněním a vychází z principu odpovědnosti jednotlivé osoby za své sociální postavení. Nárok na některou z dávek pomoci v hmotné nouzi má osoba, u níž je možno stav hmotné nouze na základě jejich sociálních a majetkových poměrů bez dalšího dovodit, když poskytování dávek pomoci v hmotné nouzi je poslední úroveň v síti sociálního systému sloužící k zabezpečení základních životních potřeb v situaci, kdy osoba není schopna si tyto potřeby zajistit sama. Zákon stanoví podmínky a kritéria, které je třeba pro účely přiznání nároku na některou z dávek pomoci v hmotné nouzi zjišťovat a prokazovat. Vždy je třeba hodnotit celkové sociální a majetkové poměry žadatele, neboť dávky mají pokrýt toliko nejzákladnější lidské potřeby. Výkladem citovaných ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi je třeba dospět k závěru, že plyne-li ze sociálních a majetkových poměrů žadatele o dávku schopnost či možnost zabezpečit své základní životní potřeby svými silami, nejde o osobu v hmotné nouzi a jako taková nemá na dávky pomoci v hmotné nouzi nárok. Schopnost či možnost zabezpečit a pokrýt základy životní potřeby svými silami je bez dalšího dána právě existencí majetku, z něhož je reálně možno jak jeho prodejem či jiným jeho využitím právě tyto základní potřeby jednotlivce zajistit.

Dávka pomoci v hmotné nouzi je součástí sociálního systému, který má charakter subsidiarity, to znamená, že nastupuje až v okamžiku, kdy není k dispozici plnění ze žádného jiného systému, resp. tato plnění již byla vyčerpána, a trvá potřeba zabezpečit základní životní potřeby občana.

Základní filosofií sociální péče je řešení životní situace, kterou občan není schopen řešit vlastními silami nebo silami své rodiny. V první řadě je tedy na občanovi, aby sám svou situaci řešil a za tím účelem si zvýšil příjem vlastním přičiněním, tedy nejen vlastní prací, ale i využitím svých sociálních a majetkových poměrů. Pomoc nastupuje až poté, kdy občan využil všechny své možnosti a přesto jeho příjem nedosahuje částek životního minima.

Žalobce nebyl zkrácen na svých právech. Žalobce je vlastníkem pozemku parc. č. 538/30 o výměře 830 m² v katastrálním území obce Dolní Lhota. Při stanovení výše hodnoty této nemovitosti je třeba vycházet nikoliv z ceny v době jejího nabytí, nýbrž z ceny tržní, která reaguje na aktuální situaci na trhu s nemovitostmi a během času se mění. Pro posuzování nároku na dávku pomoci v hmotné nouzi se vždy zjišťují konkrétní majetkové a sociální poměry žadatele, když jiný postup by neodrážel aktuální situaci žadatele a systém poskytování dávek s ohledem na jednotlivé fáze života člověka by tak ztratil na svém významu uspokojovat momentální životní potřeby toho, který se v dané sociální situaci ocitl.

Jestliže bylo zjištěno a žalobce potvrdil, že je vlastníkem par. č. 538/30 v katastrálním území Dolní Lhota o celkové výměře 830 m², který je dle plánu obce v obytné zóně (od roku 2007 je evidováno ohlášení stavby rekreačního domku s uděleným souhlasem s provedením stavby dnem 23.4.2007), při tržní ceně pozemku v dané lokalitě od 800,- Kč do 1.100,- Kč za 1m², pak žalobce není možno posoudit jako osobu v hmotné nouzi. Poskytování dávek v rámci zákona č. 111/2006 Sb. o pomoci v hmotné nouzi je posledním záchranným sociálním

systémem k zabezpečení základních životních potřeb v situaci, kdy osoba není schopna si tyto potřeby zajistit. Sociální předpisy pojem nezbytných nákladů na domácnost nedefinují, které výdaje je nutno do nich zahrnout je proto otázkou výkladu. Sociální předpisy nepoužívají shodného termínu ani nezaručují pomoc státu na úhradu všech obvyklých nákladů spojených s udržováním domácnosti. Účelem dávek není poskytovat více než je nezbytné.

Pokud žalobce je vlastníkem pozemku o výměře 830 m², na kterém je realizována stavba rekreačního domku, pak nemá nárok na poskytnutí příspěvku na živobytí, a to s ohledem na své majetkové poměry. Měl by být schopen zajistit si náklady na své živobytí, ať již prodejem či jiným využitím majetku.

Krajský soud proto po zhodnocení provedených důkazů (§ 77 s.ř.s.) dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Žalobce nebyl zkrácen na svých právech. Proto žalobu dle § 78 odst.7 z.č. 150/2002 Sb. zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1, 2 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu .

Je-li účastník zastoupen advokátem, je podle § 57, 61, 64 s.ř.s. mimo jiné součástí nákladů řízení odměna za zastupování. Její výše byla určena vyhláškou ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. Podle § 13 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb. advokátu náleží náhrada hotových výdajů účelně vynaložených v souvislosti s poskytnutím právní služby, zejména na soudním a jiné poplatky, cestovní výdaje, poštovné ap. Podle odst.3 citované vyhlášky paušální částka jako náhrada výdajů činí 300,- Kč na jeden úkon právní služby. Ve věcech nároků fyzických osob v oblasti sociálního zabezpečení, důchodového, nemocenského a všeobecného zdravotního pojištění a opravných prostředků proti rozhodnutím orgánů veřejné správy a správních orgánů se dle § 9 odst.2 za tarifní hodnotu považuje částka 1.000,- Kč a dle § 7 téže vyhlášky činí sazba mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby z tarifní hodnoty do 1.000,- Kč - 500,- Kč.

Usnesením ze dne 29.3.2011 č.j. 38Ad 18/2010-42 krajský soud žalobci ustanovil pro řízení zástupce z řad advokátů, a to JUDr. Hanu Skotnicovou. Odměna zástupkyni žalobce byla stanovena za čtyři úkony právní služby po 500,- Kč (§ 9 odst. 2, § 7 a § 11 odst. 1 vyhl.č. 177/1996 Sb.), tj. 2.000,- Kč, 4x náhrada hotových výdajů dle §13 odst. 3 téže vyhlášky po 300,- Kč, tj. 1.200,- Kč, tj. 3.200,-Kč. Protože advokátka doložila, že je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen DPH) podle § 35 odst.8 s.ř.s. se zvyšuje odměna o částku odpovídající DPH, kterou je advokát povinen odvést z odměny za zastupování a náhrad hotových výdajů podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. K přiznané odměně tedy náleží 20 % z částky 3.200,- Kč, tj. 640,- Kč, celkem tedy náleží 3.840,- Kč.

Ač má podle ustanovení § 60 odst.4 s.ř.s. stát právo proti neúspěšnému účastníkovi na náhradu nákladů řízení, které platil, nebyla státu náhrada těchto nákladů přiznána, neboť hotové výdaje a odměnu za zastupování dle § 35 odst. 8

s.ř.s. platí stát. Žalobce splňuje podmínky pro přiznání osvobození od placení soudních poplatků.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě, písemně ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě, dne 31. května 2011

JUDr. Bohuslava Drahošová
samosoudkyně